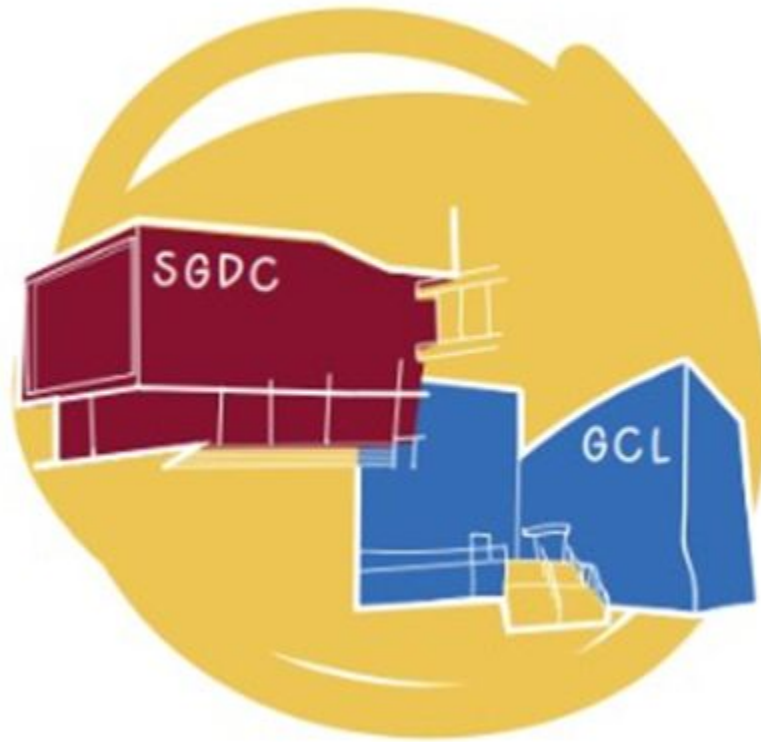

Schoolplan 2020-2024

Inhoudsopgaven

Missie:	3
Kernaspecten:	3
Visie:	5
De achtergronden:	5
Het leerproces:	6
De invulling van het onderwijs:	7
Huidige stand van het onderwijs:	8
Tevredenheid	9
Vernieuwingen afgelopen jaren	11
RTTI:	11
Effectieve les:	11
Activerende didactiek:	11
Aanpak	12
Onderwijskundig beleid	18
Primair proces:	18
Burgerschapsonderwijs	18
Schoolklimaat en veiligheid:	19
Begeleiding:	20
Basisondersteuning:	20
Extra ondersteuning:	20
Personeelsbeleid	21

Kwaliteitszorg	22
Paritcipatie	24
Ouderraad	24
PR	24
Leerlingenraad	24

Missie

‘Dat je teweegbrengt is van meer belang dan wat je teweeg brengt’ (Jules Deelder)

Het 's Gravendreef College maakt zich sterk om zowel leerlingen als medewerkers zich optimaal te laten ontwikkelen. Deze ontwikkeling beperkt zich niet tot het aanleren van kennis: ons onderwijs richt zich ook op het aanleren van (digitale) vaardigheden en het ontdekken en ontwikkelen van talenten. Daarmee zijn onze leerlingen toegerust om zich, in de continu veranderende wereld, samen met anderen te blijven ontwikkelen en hun eigen plek te vinden.

Kernaspecten

- **Levenslang ontwikkelen:**
In een wereld die blijft veranderen is het van belang dat eenieder zich blijft ontwikkelen. De leerlingen op het 's Gravendreef College ontwikkelen de vaardigheden om dit te doen. De organisatie hecht ook waarde aan de ontwikkeling van de beroepsgroep van docenten en is mede daarom onderdeel van de Haagse Opleidingsschool (HOS). Daarmee worden continu de nieuwste inzichten en kennis binnengehaald en blijft de organisatie als geheel in ontwikkeling.
Ook de medewerkers zijn voortdurend bezig met hun eigen ontwikkeling om daarmee blijvend aan te sluiten bij de leerlingen en de omgeving en om zodoende ook een bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling van het onderwijs op onze school.
- **Eigenaarschap:**
Zowel leerlingen als medewerkers voelen zich verantwoordelijk voor en eigenaar van hun leerproces en/of werkzaamheden. Een centrale rol hierin speelt het geven en ontvangen van feedback. Leerlingen en medewerkers tonen initiatief om steeds op zoek te gaan naar de passende feedback om zich verder te ontwikkelen.

- Samen kom je verder:

Leren gebeurt in gezamenlijkheid: het geheel is meer dan de som der delen. Vandaar dat wij op het 's Gravendreef College leerlingen leren samenwerken om hun ontwikkeling te ondersteunen. Zowel in als buiten de lessen worden leerlingen gestimuleerd om samen te leren. Ook de docenten ontwikkelen zichzelf en hun onderwijs in samenwerking met collega's.

Input van leerlingen en ouders is van belang voor de optimalisering van het onderwijsproces. De organisatie zoekt ook de samenwerking met partners in de omgeving om het onderwijs verder te ontwikkelen en te zorgen dat er blijvend aansluiting bestaat met het primair onderwijs en vervolgonderwijs.

- Cultuur

Het is van groot belang voor de persoonlijke ontwikkeling van onze leerlingen en voor de samenleving om cultuureducatie stevig te verankeren in het schoolleven. Nieuwsgierigheid, verrassing, verwondering, gevoel voor schoonheid worden vooral gevoed door de cultuurschatten van het verleden en de hedendaagse kunst. Inzicht in de verschillende uitingsvormen van culturen over de gehele wereld zal het begrip daarvoor vergroten. Cultuureducatie biedt tevens een tegenwicht voor de toenemende verzakelijking en individualisering van de samenleving

Visie

Achtergronden

De maatschappij verandert door technologie en digitalisering van een industriële naar een kennis- en netwerksamenleving. Een gevolg is bijvoorbeeld dat meer mensenwerk wordt gedaan door machines en bij steeds meer soorten werk worden computers en ict gebruikt. Werk verandert en functies veranderen. Dat betekent dat onze leerlingen voorbereid moeten worden op een maatschappij waarbij de focus van weten, onthouden en gebruiken van onveranderlijke kennis en manieren van aanpakken verschuift naar manieren waarop kennis geconstrueerd wordt en er zo nieuwe kennis kan ontstaan. Daar waar leren eerder veelal neerkwam op gestructureerde kennisoverdracht en het memoriseren en reproduceren van kennis zullen leerlingen nu o.a. moeten leren verbanden te zien, strategieën flexibel in te zetten, te relativiseren en de dialoog aan te gaan. De 21ste-eeuwse vaardigheden, zoals beschreven door de SLO, geven een overzicht van de vaardigheden waarover leerlingen dienen te beschikken om in deze veranderende maatschappij mee te komen. Deze 21ste-eeuwse vaardigheden vormen op het 's Gravendreef College de basis van waaruit het onderwijsproces wordt georganiseerd. In deze veranderende maatschappij vindt het 's Gravendreef College het tevens belangrijk om leerlingen zo op te leiden dat zij zich realiseren dat feiten samenhangen en dat meningen ergens op gebaseerd moeten zijn. Verder leren wij hen dat er criteria zijn waaraan persoonlijke meningen getoetst kunnen worden en je vanuit empathie voor andere perspectieven in dialoog gaat met klasgenoten en docenten. Zo leren wij leerlingen om te denken vanuit andere perspectieven om tot oplossingen te komen.

De huidige veranderingen van traditioneel lesgeven naar het lesgeven in de 21ste-eeuwse vaardigheden brengen onder meer met zich mee dat bij leren niet het ontvangen van informatie, maar het verwerken ervan het centrale proces is. Dit in tegenstelling tot het traditionele lesgeven, waar het aanbod van informatie centraal staat. In de onderstaande uiteenzetting zal toegelicht worden hoe het onderwijs op het 's Gravendreef College leerlingen in staat stelt te leren en hen voorbereidt op een verdere toekomst.

Figuur 1: de 21ste -eeuwse vaardigheden volgens het SLO en Kennisnet

Het leerproces

De 21ste-eeuwse vaardigheden samenwerken en zelfregulatie zijn naast een doel op zich ook een belangrijke basis voor het aanleren van kennis en andere vaardigheden. Hieronder zal het belang van deze vaardigheden voor het leerproces worden toegelicht.

Bij de vaardigheid samenwerken gaat het om het gezamenlijk realiseren van een doel en anderen daarbij kunnen aanvullen en ondersteunen. Het aanleren van samenwerken heeft aan de ene kant een economische functie, waarbij er in de toekomst van onze leerlingen verwacht wordt in heterogene teams te kunnen werken. Daarnaast kent samenwerken ook een burgerschapsfunctie waarbij een school een leerling dient te leren in een multiculturele maatschappij te functioneren. Samenwerking is echter niet alleen een doel, maar ook een middel. Leerlingen leren namelijk niet alleen van de interactie met de leerkracht, maar ook van de interactie met elkaar. Zo kunnen zwakke en sterke leerlingen elkaar ondersteunen in het bereiken van een hoger niveau. Ook kunnen juist homogene groepen ingezet worden om elkaar te begeleiden bij een specifieke taak. Om het samenwerken zo effectief mogelijk in te zetten, worden de leerlingen op het 's Gravendreef College hierop gecoacht.

De tweede ondersteunende vaardigheid is zelfregulatie. Hierbij gaat het om doelgericht te handelen, zich te motiveren voor een taak en te reflecteren op eigen handelen. Om leerlingen te ondersteunen in hun doelgericht handelen zijn de lessen op het 's Gravendreef College gebaseerd op leerdoelen. Deze leerdoelen komen altijd uit 'zone van naaste ontwikkeling'¹: dat houdt in dat wij de leerling aanspreken op het niveau dat net iets verder reikt dan wat de leerling al goed beheerst. Hierbij wordt de leerlingen voldoende uitdaging geboden en sluit de lesstof tevens aan op de voorkennis. De doelen zijn in de eerste plaats bestemd voor de leerling. Een doel geeft richting aan het leren en helpt te focussen tijdens het oefenen. Zo is een leerling in staat om de aandacht te richten op die aspecten waarin een verandering nodig is en dragen de lessen op die manier bij aan de zelfregulatie. Daarnaast is de docent door doelen te stellen beter in staat om weloverwogen keuzes te maken. Bijvoorbeeld: wie moet welke instructie krijgen, wie heeft vooral feedback nodig, welke werkvorm is het meest geschikt om het doel te bereiken, welke informatie moet de leerling krijgen om zijn aandacht op de juiste aspecten te richten.

Om leerlingen hun leerproces zelf verder te laten sturen, krijgen zij verschillende leerstrategieën aangereikt. Leerkrachten ondersteunen leerlingen bij het zich eigen maken van deze leerstrategieën, zodat zij beter in staat zijn hun leerproces te reguleren. Dit verhoogt de leerprestaties en de motivatie.

Leerlingen hebben vaak moeite om hun eigen leerprocessen te sturen. Zij moeten leren hun leerprocessen te plannen, controleren en indien nodig bijstellen. Door metacognitieve strategieën aan te bieden, leren leerlingen beter te reflecteren op hun planning en de effectiviteit van hun leerproces. Reflecteren is tevens een onderdeel van zelfregulatie. Feedback biedt ondersteuning bij het reflecteren en is daarmee van groot belang om prestaties te verbeteren. Feedback is het meest effectief als hij zich richt op het leerproces en op de zelfregulatie van de leerling.

¹ De zone van naaste ontwikkeling (ZNO) is het aanspreken van het kind op een niveau dat net buiten bereik is van wat een kind op eigen kracht kan.

Docenten stellen vragen waardoor leerlingen aangezet worden tot nadenken over hoe een taak is uitgevoerd, welke strategieën ingezet kunnen worden, wat zij zelf aan het proces kunnen toevoegen en tot kennis over het leerproces. De nadruk ligt bij het geven van feedback niet op wat er fout is gegaan, maar m.n. op hoe de leerling zich verder kan ontwikkelen. Hierdoor ontstaat een meer betrokken houding ten opzichte van de afgesproken opdracht en is de leerling beter in staat zich te ontwikkelen.

De invulling van het onderwijs

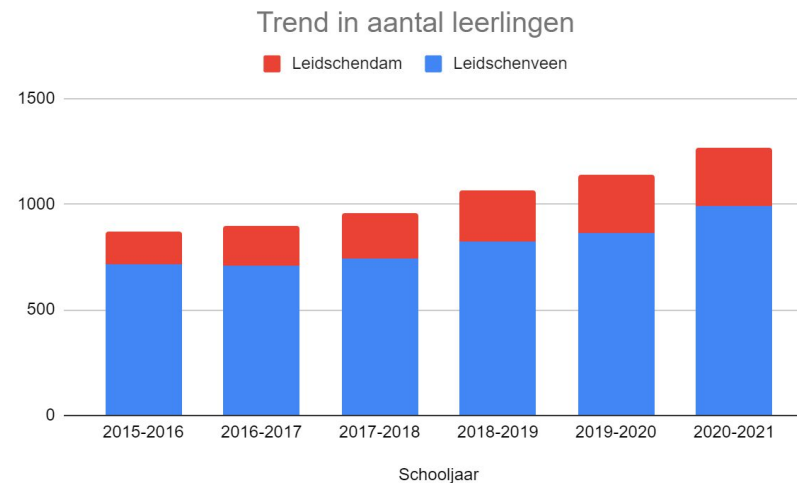
Om de leerlingen tot optimale leerprestaties te brengen, stelt het 's Gravendreef College specifieke eisen aan haar lessen. Allereerst bieden wij leerlingen een veilig pedagogisch klimaat om hen tot ontwikkeling te laten komen. Daarin is aandacht voor de emotionele en fysieke veiligheid voor leerlingen, bieden we gelegenheid tot en hebben we vertrouwen in het ontwikkelen van persoonlijke competenties en is er ruimte voor de overdracht van normen en waarden.

Verder is ons onderwijs uitdagend en activerend. Het ontwikkelingsproces van kinderen verloopt via verschillende fases, maar niet vanzelf. Onderwijs speelt een belangrijke rol in het doorlopen van de verschillende ontwikkelingsfases. Leerlingen moeten geprikkeld worden om net een stapje verder te zetten in de ontwikkeling - de zogenaamde 'zone van naaste ontwikkeling' en niet in de fase te blijven steken waarin kennis en vaardigheden onder controle zijn. Docenten zijn goed op de hoogte van de beginsituatie van de leerling, zodat leerlingen de ondersteuning krijgen die nodig is om de stap naar nieuw te verwerven kennis of vaardigheden met succes nemen.

Daarnaast bieden wij differentiatie aan in ons onderwijs. De leerlingen van een klas verschillen in velerlei opzichten van elkaar, bijvoorbeeld in sociaal-economische achtergrond, intelligentie en persoonlijkheid. Ook ten aanzien van het leren zelf zijn er soms grote verschillen tussen leerlingen, bijvoorbeeld wat betreft leerstijl, motivatie of prestatieniveau. Om recht te doen aan deze verschillen bieden leraren gedifferentieerd onderwijs aan. Ook hiervoor geldt dat duidelijk moet zijn wat de beginsituatie van elke leerling is. Differentiatie biedt een effectief antwoord op de verschillende behoeften van leerlingen en levert een belangrijke bijdrage aan het bereiken van betere leerprestaties. Doelen moeten voor de minder sterke leerling niet bijgesteld worden, maar er zal gekeken moeten worden naar wat de leerling nodig heeft om het doel te behalen.

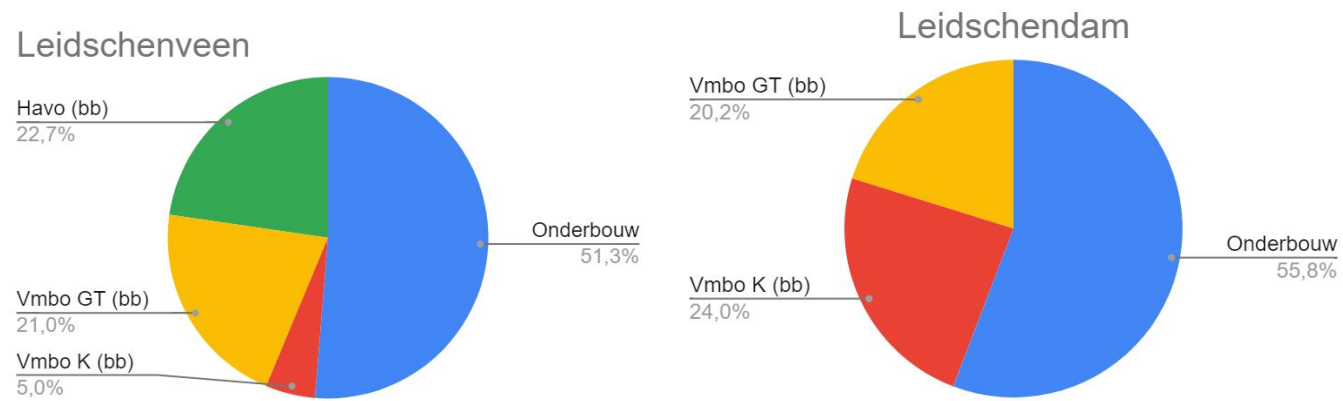
Huidige stand van het onderwijs

Het 's Gravendreef College is een school voor voortgezet onderwijs verdeeld over drie locaties. In Leidschenveen staan twee locaties: het hoofdgebouw en Op de hoek. De derde locatie bevindt zich in Leidschendam. De school is groeiende (zie figuur 2) wat mede te danken is aan het feit dat het 's Gravendreef College Leidschenveen zich in een groeigebied bevindt. In Leidschenveen zijn we harder gegroeid dan beoogd omdat in 2018 en 2019 meer leerlingen zijn aangenomen. Ook in Leidschendam zien we de populatie sneller groeien dan gedacht en zitten we in 2019 inmiddels op 272 leerlingen.

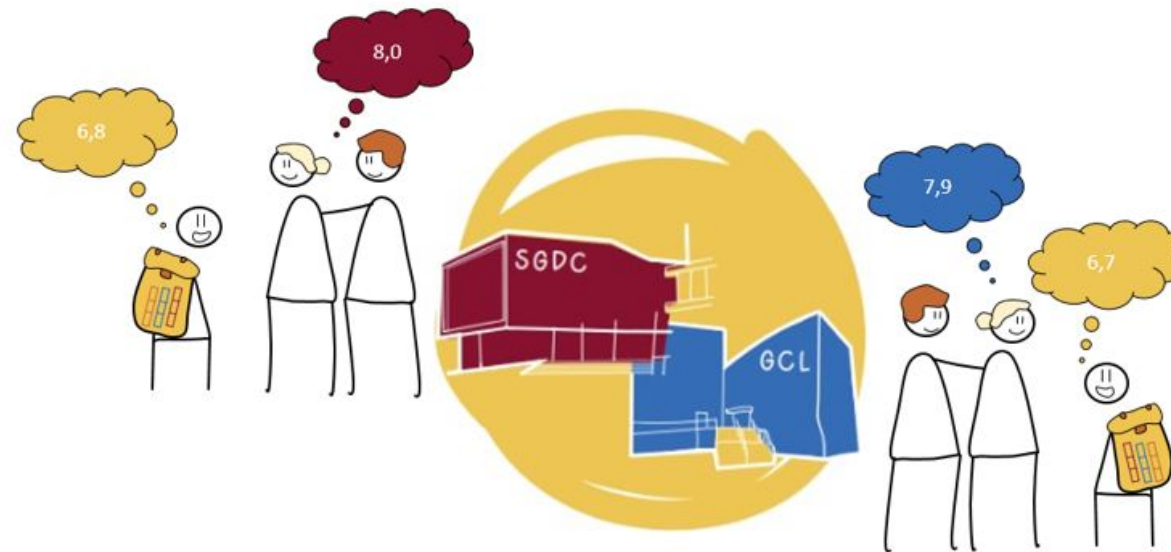
Figuur 2: De trend in het leerlingenaantal op het 's Gravendreef College Leidschenveen en Leidschendam.

Op het 's Gravendreef College volgen leerlingen onderwijs op de niveaus vmbo kaderberoepsgerichte leerweg, vmbo gemengde leerweg, vmbo theoretische leerweg en het havo. Zie voor onze vakken en onderwijstijd de [schoolgids](#). In figuur 3 staat weergegeven hoe de leerlingpopulatie is verdeeld over de onderbouw en de verschillende niveaus in de bovenbouw. In de eerste twee jaren spreken wij van onderbouw.

Figuur 3: verdeling van leerlingen over de verschillende niveaus op beide locaties

Tevredenheid

Figuur 4: leerling- en oudertevredenheid voor Leidschenveen (links) en Leidschendam (rechts)

Op het 's Gravendreef College zijn zowel ouders als leerlingen tevreden. De school scoort op het gemiddelde niveau van de rest van Nederland. Net als in de rest van het land ligt de uitdaging voor het onderwijs in differentiatie en aantrekkelijke lessen. De ambities in dit schoolplan richten zich daarom ook op de invoering van het keuzerooster, het geven van passende feedback en activerende didactiek.

Vernieuwingen afgelopen jaren

RTTI

RTTI is een taal over leren om leerdoelen expliciet te maken en leerlingen gerichte feedback te geven op hun leerproces.

In het schooljaar 2014-2015 is het 's Gravendreef College gestart met de implementatie van het RTTI-model. Dit is gebeurd vanuit de visie dat leren te onderscheiden is naar verschillende cognitieve niveaus. Het is van belang dat al deze niveaus in het leerproces aan bod komen. Via RTTI spreken onderwijsprofessionals, leerlingen en ouders dezelfde taal en wordt het mogelijk gerichte feedback te delen met betrekking tot het onderwijsleerproces. Feedback op het leerproces maakt het mogelijk voor leerlingen om zich verder te ontwikkelen waarbij gerichte strategieën ondersteuning bieden.

Effectieve les

Sinds het schooljaar 2014-2015 maakt het 's Gravendreef College gebruik van het model 'de effectieve les' als richtlijn voor de lesopbouw. De gedachte achter dit model is de noodzaak van doelmatigheid. Voor de vergroting van leerprestaties is het van belang dat onderwijs doelmatig is ingericht, actief van opzet is en dat leerlingen weten waartoe zij leren.

Activerende didactiek

Gedurende de looptijd van het hieraan voorafgaande schoolplan is er ingezet op activerende didactiek. De visie hierachter is dat leerlingen meer leren wanneer zij participeren in plaats van consumeren in de lessen. Tevens is het voor de hogere cognitieve niveaus van belang dat leerlingen oefenen: dit kan niet aangeleerd worden door slechts te luisteren. De medewerkers en leerlingen hebben kennis gemaakt met het concept activerende didactiek en die wordt inmiddels in het grootste deel van de lessen ingezet. Gedurende de looptijd van dit schoolplan zal dit verder uitgebreid worden door de diverse lesactiviteiten doelgericht te koppelen aan verschillende cognitieve niveaus en de 21ste eeuwse vaardigheden.

Aanpak

Het 's Gravendreef College wil gehoor geven aan de veranderingen in de samenleving en behoeftes van leerlingen en zal daarom het onderwijs verder ontwikkelen zodat het aansluit bij onze visie. Sleutelwoorden uit deze visie zijn:

- vaardigheden
- actief
- inspelen op verschillen
- feedback
- zelfregulatie
- samenwerken

Om deze ontwikkeling mogelijk te maken zal onze aanpak tweeledig zijn. Aan de ene kant zal er verder gewerkt worden aan een positief werkklimaat voor docenten. Aan de andere kant zal het team de lessen en het aanbod verder ontwikkelen. Voor zowel docenten als leerlingen wordt eigenaarschap de komende jaren het sleutelwoord. Om deze ontwikkelingen mogelijk te maken zijn er vijf ambities opgesteld. Deze ambities worden in het volgende hoofdstuk verder uiteengezet. Ambities en jaardoelen:

Visie: Toekomstbestendig maken van het onderwijs en leerlingprestaties verder vergroten			
Deel 1:			
Er heerst bij ons op school een positief en productief werkklimaat			
<i>Ambitie</i>	<i>Motivatie</i>	<i>Acties</i>	<i>Evalueren</i>
Docenten zijn in staat zichzelf en het onderwijs, passend bij de visie en ambities, te ontwikkelen	De school is een aantrekkelijke werkplek zodat wij vaardige en kundige docenten kunnen	Meer ruimte creëren voor onderwijsontwikkeling volgens het onderwijs ontwikkelplan .	In 2023 komt dit in medewerkersonderzoek en gesprekken naar voren: - Collega's ervaren ruimte om aan de

	aantrekken en behouden. Ons onderwijs blijft zich continu verder ontwikkelen. De kwaliteit van ons onderwijs neemt verder toe.	Er vinden tweejaarlijks ontwikkelgesprekken met alle werknemers plaats. Er vinden tweejaarlijks sectiegesprekken met alle secties plaats. <i>Bij al deze acties staat maatwerk in de ontwikkeling van docenten centraal.</i>	geformuleerde ambities te werken. Zij scoren hierbij boven het landelijke gemiddelde op het medewerkerstevredenheidsonderzoek . - Collega's ervaren balans . Zij scoren hierbij boven het landelijke gemiddelde op het medewerkerstevredenheidsonderzoek . - Uit ontwikkelgesprekken blijkt dat docenten hun ontwikkeltijd hebben ingezet ten behoeve van de ontwikkeling van eigen activerend lesmateriaal. - Uit sectiegesprekken blijkt dat de vaksecties het ontwikkelde materiaal in hun curriculum op hebben genomen.
--	---	---	--

Deel 2:

Onze lessen sluiten aan bij de behoeftes van de leerlingen, het vervolgonderwijs en de maatschappij

<i>Ambitie</i>	<i>Motivatie</i>	<i>Acties</i>	<i>Evalueren</i>
Het eigenaarschap van het leerproces bij	Leerlingen tonen initiatief t.a.v. hun leerproces.	Leerlingen geven in hun portfolio (dossier gericht op vaardigheden en cognitie) aan met	Het portfolio wordt volgens het portfolio ontwikkelplan uitgerold over de klassen van

leerlingen wordt vergroot.	Leerlingen zijn gemotiveerd, omdat ze weten waartoe zij leren. Het onderwijs sluit aan op het vervolgonderwijs en de maatschappij.	welke doelen zij aan de slag gaan. Dit wordt o.a. gevoed vanuit de toetsanalyse en feedback uit de les.sen Aan de hand van deze portfolio's worden LOS-gesprekken gevoerd (zie portfolio ontwikkelplan voor verdere toelichting). In schooljaar 2020-2021 voeren alle leerlingen LOS-gesprekken. In schooljaar 2020-2021 werkt ook leerjaar 4 (denk aan benoemen dat het een uitbreiding is) met een portfolio en wordt het bijbehorende curriculum verder ontwikkeld. In schooljaar 2022-2023 werken alle leerlingen aan een portfolio.	het 's Gravendreef College. In 2023 werkt elke leerling aan zijn/haar portfolio. In 2023 voeren alle leerlingen LOS-gesprekken (leerling, ouder en school). Uit het jaarlijkse leerlingtevredenheidsonderzoek blijkt dat leerlingen die werken aan het portfolio en de LOS-gesprekken voeren, zich gemotiveerd voelen en weten waartoe zij leren ('s Gravendreef College scoort hierin boven de landelijke benchmark) Uit een jaarlijkse vragenlijst onder docenten blijkt dat de leerlingen die werken aan het portfolio en de LOS-gesprekken voeren, ervaren dat zij meer initiatief tonen. Nulmeting in okt. 2020 en evaluatie in okt. 2022. Uit een jaarlijkse analyse van de resultaten uit Cumlaude en RTTI-online blijkt dat de leerlingen die werken aan het portfolio en de LOS-gesprekken voeren betere resultaten behalen.
Leerlingen ontwikkelen zich in de 21ste eeuwse	Om aan te sluiten op het vervolgonderwijs.	Voor alle lessen, op alle niveaus wordt een leerlijn voor de 21ste eeuwse vaardigheden	In 2024 hebben alle leerlingen een portfolio waarin zij hun groei in vaardigheden

vaardigheden en vakspecifieke vaardigheden.	Om aan te sluiten op de de maatschappij. Leerlingen leren hoe ze zichzelf kunnen blijven ontwikkelen.	ontwikkeld De vaksectie beroepsvakken zet een plan op voor het werken vanuit praktijksituaties bij de beroepsvakken op het vmbo; De vaksectie beroepsvakken start met de uitvoering van het plan voor werken vanuit praktijksituaties bij de beroepsvakken op het vmbo volgens opgesteld plan; Een werkgroep ontwikkelt een plan voor het opzetten van een onderzoeksvaardighedenlijn op de havo; Er wordt gestart met de uitvoering van het plan voor de onderzoeksvaardighedenlijn op de havo; Een werkgroep onderzoekt in schooljaar 2020-2021 wat IB kan betekenen voor het vaardighedenonderwijs op het 's Gravendreef College.	inzichtelijk hebben gemaakt. In 2021 blijkt uit sectiegesprekken, tevredenheidsonderzoeken, vakwerkplannen en lesbezoeken dat er gewerkt wordt aan de vaardigheden in alle vaklessen. In juni 2021 is het plan voor de onderzoeksvaardigheden voor de havo opgesteld. In juni 2022 evalueren wij het eerste jaar van het plan voor onderzoeksvaardigheden op de havo. In juni 2023 evalueren wij de tweede fase van het plan voor onderzoeksvaardigheden op de havo. In juni 2021 is het plan voor de werken vanuit praktijksituaties bij de beroepsvakken op het vmbo opgesteld. In juni 2022 evalueren wij het eerste jaar van het plan voor het werken vanuit praktijksituaties bij de beroepsvakken op het vmbo. In juni 2023 evalueren wij de tweede fase van het plan voor het werken vanuit
--	---	--	--

			praktijksituaties bij de beroepsvakken op het vmbo. De werkgroep IB brengt in mei 2021 een advies uit. Aan de hand van de adviezen zullen er vervolgacties worden gepland.
De lessen zijn afwisselend en doelgericht van opzet.	De motivatie en betrokkenheid van de leerlingen gaan omhoog.	Alle vaklessen zijn actief van opzet door de inzet van activerende didactiek. Jaarlijks krijgen de docenten extra tijd voor de ontwikkeling van lesmateriaal. Deze tijd wordt ingezet t.b.v. activerende didactiek en het vervangen van methodes (zie onderwijs ontwikkelplan). De lessen worden opgebouwd aan de hand van leerdoelen.	Uit leerlingtevredenheidsonderzoek blijkt dat leerlingen zich door de docenten gemotiveerd voelen. In 2021 kennen zij het cijfer 7 toe en in 2023 een 7,5 (vanuit Scholen op de kaart). Uit leerlingtevredenheidsonderzoek blijkt dat leerlingen de lessen als afwisselend ervaren. In 2021 kennen zij het cijfer 7 toe en in 2023 een 7,5 (vanuit Scholen op de kaart). In 2021 kunnen alle secties tijdens de sectiegesprekken toelichten op welke manier zij activerende didactiek inzetten en kunnen zij deze keuzes onderwijskundig onderbouwen. In 2023 is tijdens de lesbezoeken zichtbaar dat er doelgericht en door middel van activerende didactiek aan alle cognitieve niveaus gewerkt wordt. In 2023 is er voor alle vakken, niveaus en leerjaren een doelgericht curriculum opgesteld waarbij de cognitieve niveaus

			overeenkomen met het PTD. In 2023 blijkt tijdens lesbezoeken dat de cognitieve niveaus onderwerp van gesprek zijn tussen leerlingen en docent. In 2023 geven leerlingen in tevredenheidsonderzoeken aan dat er gewerkt wordt aan alle cognitieve niveaus in de vaklessen.
Het onderwijs speelt in op verschillen tussen leerlingen.	Leerlingen zijn gemotiveerd doordat het onderwijs aansluit bij hun leerbehoeften en -voorkeuren. Leerlingen zijn gemotiveerd doordat het onderwijs hen uitdaagt. Leerprestaties worden vergroot doordat leerlingen passende ondersteuning kunnen vragen en ontvangen.	Implementeren van vakstudie-uren, stilte-uur en studiewerkuur in schooljaar 2019-2020. Implementeren van masterclasses in schooljaar 2019-2020. Meer verscheidenheid in masterclasses bewerkstelligen door de masterclasses die gegeven worden onder de aandacht van alle stakeholders te brengen via social media en de Nieuwsbrief. Het opzetten van een doorlopende leerlijn vmbo-mbo voor de praktische T/H-leerlingen en de vmbo-leerlingen die meer uitdaging zoeken.	In 2021 zijn er voldoende vakstudie-uren/ stilte-uren en studiewerkuren voor alle leerlingen. Dit blijkt uit een enquête afgenomen onder de leerlingen. In 2023 blijkt uit de enquêtes dat de leerlingen tevreden zijn over het palet aan masterclasses. Elk jaar nemen het aantal en de diversiteit van de gegeven masterclasses toe In oktober 2020 is de samenwerkingsovereenkomst tussen het vmbo (Leidschendam) en het mbo (Rijnland) getekend. In september 2020 zijn de eerste leerlingen gestart in het eerste leerjaar van het vmbo-mbo-traject.

			In juni 2021 staat de opleiding van het vmbo-mbo-traject <i>in grote lijnen</i> en zijn de eerste twee leerjaren <i>in detail</i> uitgewerkt. De plan voor de evaluatie van het vmbo-praktijkplein is in oktober 2020 vormgegeven
--	--	--	--

Onderwijskundig beleid

Primair proces

Het onderwijs op het 's Gravendreef College wordt georganiseerd vanuit een sociaal constructivistische visie, wat betekent dat kennis tot stand komt in een actief en doelgericht proces in contact met anderen, waarin de lerende zelf de regie voert over zijn eigen leerproces. Er wordt daarom ingezet op samenwerking en actief onderwijs. Deze twee aspecten zijn onderdeel van elk curriculum en elke les. Leren vindt plaats op vier cognitieve niveaus (Reproductie, Toepassen 1, Toepassen 2 en Inzicht) en leerlingen ontvangen feedback op het leerproces en het zelfregulerend vermogen om hun leerprestaties verder te vergroten. De school maakt gebruik van RTTI-online om dit mogelijk te maken.

Op het 's Gravendreef College zijn er vijf soorten lessen ([vakles](#), [vakstudie-uur](#), [stiltewerkuur](#), [huiswerkuur](#) en masterclass). De vaklessen vormen de basis van het curriculum en worden vormgegeven aan de hand van de richtlijnen van de effectieve les. In figuur 5 staan de richtlijnen van de effectieve les weergegeven.

1 Start			
1	Voorwaarden	• Ontvangst bij de deur • Doel van de les op het bord of de beamer • Planning van de les op het bord of de beamer • Terugblik naar de vorige les • Huiswerkcontrole	Waarom • Hier wordt het contact met de leerlingen gelegd en kun je als docent afstemmen • Doelen stellen motiveert leerlingen • Planning geeft duidelijkheid en structuur • Terugblikken zorgt voor samenhang • Controleren van huiswerk maakt het huiswerk betekenisvoller
2 Middenstuk van de les			
2	Voorwaarden	• Activeren van voorkennis • Duidelijke instructie • Activerende didactiek (minimaal één activerende werkvorm per les)	Waarom • Nieuwe informatie nemen leerlingen beter op als deze aan oude kennis gekoppeld kan worden • Leerlingen weten goed wat ze moeten doen en waar ze aan toe zijn • Leerstof beklijft beter als leerlingen actief bij het onderwijs betrokken zijn en daardoor leren ze effectiever
3 Slot			
3	Voorwaarden	• Samenvatten van de les • Reflectie op het doel van de les • Reflectie op het gedrag van de leerlingen • Huiswerk opgeven op bord en in Meester zetten	Waarom • Om te controleren of de aangeboden stof begrepen is • Als het gestelde doel behaald is was de les effectief. Zo niet dan zijn er verbeterpunten • Doordat leerlingen inzicht krijgen in hun leerproces gaan ze zich meer verantwoordelijk voelen • Duidelijkheid bieden

Figuur 5: de opzet voor de effectieve les

Burgerschapsonderwijs

Actief burgerschap richt zich op twee doelstellingen: enerzijds leerlingen een vorm van buitenschools leren aanbieden. Anderzijds leerlingen door het doen van vrijwilligersactiviteiten actief kennis laten maken met allerlei (buitenschoolse) aspecten van de maatschappij. Daardoor wordt hun maatschappelijke betrokkenheid en hun besef van normen en waarden vergroot en actief burgerschap gestimuleerd. Daarnaast levert een dergelijke ervaring een bijdrage aan het vergroten van de aantrekkelijkheid van het onderwijs: leren door zelf te doen en leren samen met anderen.

Alle derde klassen van het vmbo en de leerlingen van klas 4-havo doen dit: vanaf september t/m januari lopen de leerlingen van 4-havo hun maatschappelijke stage en tussen oktober en mei vullen de leerlingen van klas 3-vmbo circa 20 uur met een maatschappelijke stage.

De maatschappelijke stage wordt bij voorkeur in de vorm van vrijwilligerswerk buiten school verricht, ofwel in de vorm van vrijwillige inzet bij (maatschappelijk) evenementen die komend van buiten plaatsvinden binnen schoolverband).

De maatschappelijke stage maakt deel uit van het vak maatschappijleer. De stage zelf vindt plaats buiten lestijd, maar het reflecteren op en het uitwisselen van ervaringen vinden plaats binnen lestijd.

Ook werken de leerlingen aan een praktische opdracht over de maatschappelijke stage die meetelt bij het vak maatschappijleer. De stage moet minstens 'voldoende' afgerond worden. Het verslag is onderdeel van het portfolio.

Schoolklimaat en veiligheid

Wij werken actief aan een veilig schoolklimaat voor leerlingen en personeel. Daarvoor gelden binnen de school duidelijke regels en grenzen, kennen de leerlingen en docenten elkaar voldoende en gaat men vooral respectvol met elkaar om. Wij hechten dan ook aan vriendelijke omgangsvormen. Grof taalgebruik, brutale opmerkingen en dreigementen worden door ons niet getolereerd. De omgeving buiten de school heeft een grote invloed op de leerling, het gezin, de buurt, de vrienden en de vriendinnen, alles wat via de social media leerlingen bereikt. Sommige van onze leerlingen ondervinden op een of meerdere terreinen onveiligheid. Ook al ligt de oorzaak van deze onveiligheid buiten de invloedsfeer van school, toch willen wij binnen de school een zo veilig mogelijke omgeving creëren. Wij zullen dan ook bij de eerste signalen van gevoelens van onveiligheid actie ondernemen om de veiligheid te vergroten. De mentor is hierin de spil in het web. Hij vormt het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en heeft een signaleringsfunctie met betrekking tot veiligheid. De mentor kan zo nodig in voorkomende gevallen bijgestaan worden door onze pestcoördinator.

Hoewel we zijn gegroeid als organisatie kunnen wij door de manier waarop wij onze organisatie hebben vormgegeven en de opening van de tweede locatie het gevoel van kleinschaligheid toch behouden. Hiermee houden we zicht op de individuele leerling.

Begeleiding

Basisondersteuning

De begeleiding van de leerlingen ligt in eerste instantie in handen van de mentor. De mentor is de belangrijkste persoon voor de leerlingen. Hij begeleidt de leerlingen en onderhoudt contacten met andere docenten en ouder(s)/verzorger(s). Naast het vakkenpakket van de leerlingen is er aandacht voor taal- en rekenen. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben bij begrijpend lezen is er steunles Nederlands in de onderbouw. Rekenen is opgenomen in het wiskunde curriculum. Voor leerlingen in 4-havo die geen wiskunde hebben, zijn er extra rekenlessen. Verdere informatie over de basisondersteuning op het 's Gravendreef College is na te lezen in de [schoolgids](#).

Extra ondersteuning

Net als elke andere school heeft het 's Gravendreef College in principe de bereidheid elke leerling die de capaciteiten heeft om op één van onze aangeboden niveaus te kunnen functioneren met een extra ondersteuningsvraag op te vangen en te begeleiden. Voor elke leerling, als hierboven omschreven, zal de school in overleg met ouders bepalen wat er aan extra ondersteuning nodig is op basis van een gedegen (voor)onderzoek. Deze extra ondersteuning kan op de volgende terreinen liggen:

- cognitieve ontwikkeling
- gedrag
- sociaal-emotionele ontwikkeling
- fysieke gesteldheid

De school bepaalt uiteindelijk of de specifieke ondersteuning die de leerling nodig heeft ook daadwerkelijk geboden kan worden. Daarbij spelen verschillende overwegingen een rol. Op basis daarvan wordt bepaald of een leerling toegelaten wordt. Verdere toelichting van de geboden begeleiding is na te lezen in het [schoolondersteuningsprofiel](#).

Vaardig zijn in het gebruiken van de taal is van belang om mee te komen in het onderwijsproces. Niet alle leerlingen gaat dat even gemakkelijk af. In het [taalbeleid](#) beschrijven wij hoe wij deze leerlingen ondersteunen.

Personeelsbeleid

Twee keer per jaar voeren medewerkers een ontwikkelgesprek met hun leidinggevende. Hierbij staat centraal hoe de medewerker zijn eigen functioneren ervaart en wat hij/zij nodig heeft om zich verder te ontwikkelen. Deze ontwikkelwensen worden omgezet in afspraken die vervolgens weer als basis dienen voor het volgende gesprek. Het is wel van belang dat deze ontwikkelingen aansluiten bij de ambities van de school en daarmee bijdragen aan de vooruitgang van de school in het algemeen.

Leerlingen spelen tevens een rol in het personeelsbeleid doordat zij jaarlijks het functioneren van de docenten en de mentoren beoordelen via een digitaal onderzoek. De uitkomsten hiervan worden besproken met de betreffende medewerker in het ontwikkelgesprek.

Aantrekkelijk werkgeverschap

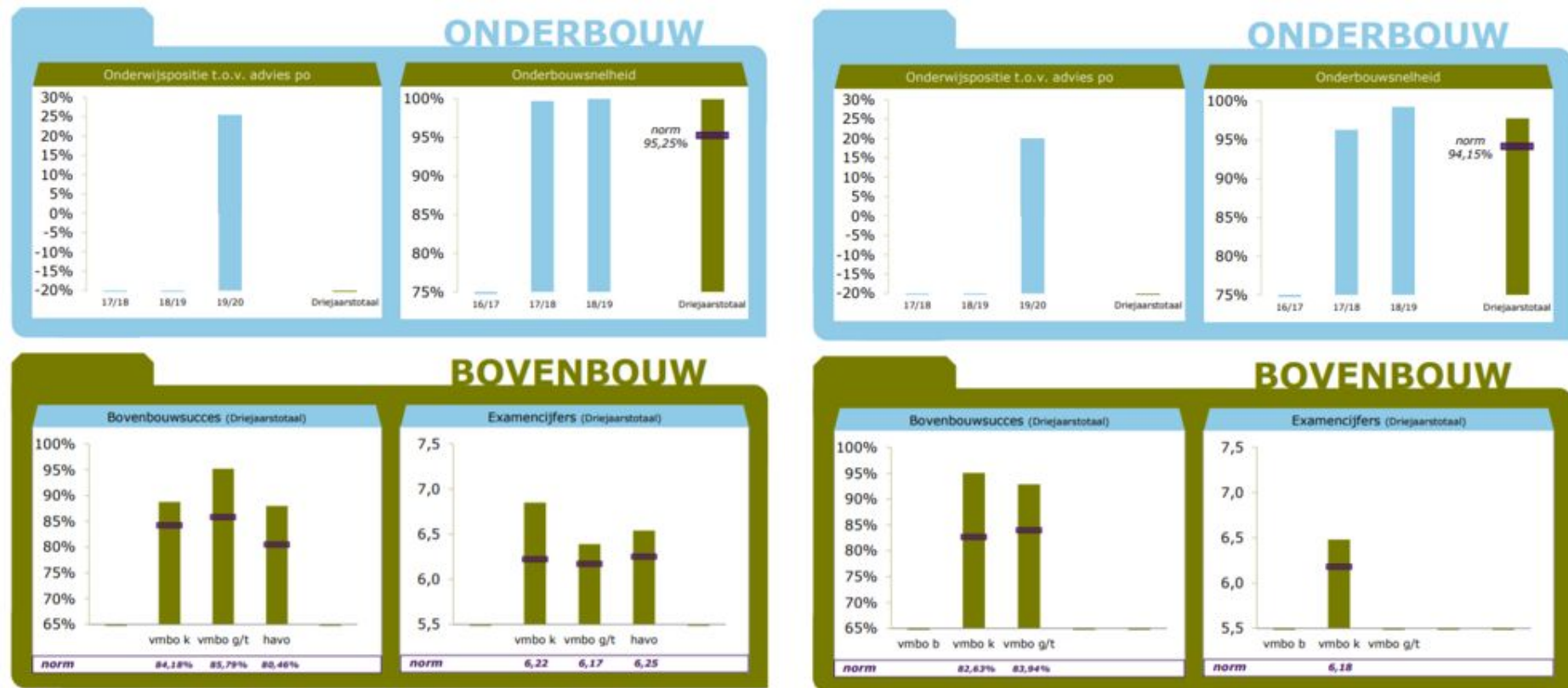
De schoolleiding faciliteert ontwikkeltijd, bijvoorbeeld voor het ontwikkelen van lesmethodes en activerende didactiek die de kwaliteit van het onderwijs ten goede komen. Tijdens ontwikkelgesprekken wordt over de besteding van de toegekende ontwikkeltijd verantwoording afgelegd. Van het werken vanuit je kracht door het ontwikkelen van eigen vaardigheden en/of een bijdrage leveren aan vernieuwend onderwijs gaat vaak een stimulerende werking uit en vergroot het werkplezier van de collega.

Verdeling man en vrouw

In de schoolleiding is aandacht voor een evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen. Op dit moment zijn mannen en vrouwen gelijkelijk vertegenwoordigd in het team van medewerkers. Ook in toekomstig aannamebeleid zal ernaar gestreefd worden deze evenwichtige verdeling te behouden. Hierbij zal er tevens voor gezorgd worden dat er ook in de schoolleiding sprake is van een evenredige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen.

Kwaliteitszorg

Het 's Gravendreef College hecht veel waarde aan de kwaliteit van het onderwijs, dat voortdurend in ontwikkeling is. Hoewel het 's Gravendreef College ruim voldoet aan de eisen van inspectie liggen onze eigen doelen voor het onderwijs veel hoger. Wij zijn een school waarbij leerlingen kansen krijgen om op een hoger niveau onderwijs te volgen en wij weten dit ook waar te maken in de bovenbouw (zie afbeelding 6).

Afbeelding 6: onderwijsindicatoren voor 's Gravendreef College Leidschenveen (links) en Leidschendam (rechts)

Het 's Gravendreef College is goed in het ontwikkelen van het onderwijs. Er worden ambitieuze ambities gesteld waarbij oog is voor wat de school en de omgeving nodig heeft. Het lukt de organisatie om hier draagvlak voor te creëren en deze ontwikkelingen een blijvende plek in het onderwijs te laten vinden. Om de kwaliteitszorg verder te ondersteunen zal er gedurende de looptijd van dit schoolplan extra aandacht zijn voor de evaluatie van de acties die voortkomen uit onze ambities. Daarmee zal het cyclische karakter van de kwaliteitszorg verder versterkt worden.

Tweejaarlijks vindt er een pasfotosprek plaats tussen het CvB van Stichting Scholengroep Spinoza en de schoolleiding. Hierbij is aandacht voor de voortgang van het langetermijnbeleid en de ondersteuning die school hierbij kan gebruiken.

Monitoring

Op het 's Gravendreef College worden de resultaten van de leerlingen individueel en van groepen als geheel continu in de gaten gehouden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van Magister, Cumlaude, RTTI-online, Vensters voor verantwoording en Wolf. Voor de individuele leerlingen speelt de mentor een centrale rol. Via Magister en RTTI-online wordt de voortgang bewaakt en de leerling van feedback voorzien. Daarnaast zijn er rapportvergaderingen en examenvergaderingen om de resultaten te bespreken. Tijdens deze bijeenkomsten gaan docenten ook met elkaar de dialoog aan om tot acties te komen teneinde de resultaten te verbeteren. Zo nodig wordt er een onderzoek uitgevoerd om eventuele knelpunten aan het licht te brengen en tot verbetervoorstellen te komen. Verder vinden er jaarlijks gesprekken tussen vaksecties en schoolleiding plaats. Hierbij staan de speerpunten vanuit het schoolplan en de ontwikkeling van het curriculum van het betreffende vak centraal.

In de monitoring van de voortgang van leerprocessen is er niet alleen oog voor de cijfers, maar ook voor de prestaties op de verschillende denkniveaus. Dit biedt ons handvatten om leerlingen te begeleiden in de verbetering van hun leerprestaties. De ondersteuning die leerlingen ontvangen is gericht op het leerproces vanuit de overtuiging dat je een leerling verder helpt door hem te leren leren.

Toetsing is het meetinstrument van het gegeven onderwijs. Het is daarom van belang dat deze op een gedegen manier plaatsvindt. Toetsen worden opgesteld aan de hand van schooleigen richtlijnen om daarmee betrouwbaarheid, validiteit en een balans in denkniveaus te garanderen. Na afname worden de (resultaten van) toetsen door de vaksecties geanalyseerd om de kwaliteit van de lessen te bepalen en voor volgende jaren te optimaliseren. Centrale examens worden op dezelfde wijze geanalyseerd. Daarnaast vindt er elk jaar een examenvergadering plaats waarbij alle docenten van de eindexamenklassen met elkaar bepalen wat zij kunnen doen om hun curriculum te optimaliseren en daarmee de resultaten van leerlingen te vergroten.

Participatie

Het 's Gravendreef College hecht veel waarde aan de participatie van stakeholders in de ontwikkeling en optimalisering van beleid. Dit schoolplan is in samenspraak met ouders, leerlingen en medewerkers in een werkgroep en d.m.v. focusgesprekken ontwikkeld. Ook de totstandkoming van toekomstig beleid en de evaluatie daarvan zal op dezelfde wijze in het vervolg plaatsvinden.

Ouderraad

Het 's Gravendreef College heeft een betrokken ouderraad die eens in de zes weken vergadert. De ouderraad fungeert als een klankbord voor de plannen van het 's Gravendreef College. Ouders uit de ouderraad participeren daarnaast regelmatig in werkgroepen. Ieder jaar worden er ouders geworven onder de ouders van nieuwe brugklasleerlingen

PR

De personeelsraad van het 's Gravendreef College komt eens in de zes weken bij elkaar. In deze vergaderingen spreken de leden met elkaar over het wel en wee van de school en bespreken zij de stukken die op de agenda van de mr staan. Op deze manier zijn personeelsleden zoveel mogelijk betrokken bij het beleid van de school en heeft de mr een achterban waardoor de leden van de mr weten wat er in de school leeft.

Leerlingenraad

Het 's Gravendreef College heeft een leerlingenraad waardoor een kleine groep leerlingen als vertegenwoordiging van de gehele populatie invloed op het beleid kan uitvoeren. In de voorbereidingen op het nieuwe schoolplan zijn grote groepen leerlingen betrokken geweest. Hieruit bleek dat leerlingen dit erg waardeerden en een waardevolle bijdrage konden leveren. In de toekomst zal er daarom extra aandacht zijn voor de inzichten van leerlingen. De organisatie zal dit op de volgende manieren bewerkstelligen:

- Sinds schooljaar 2018-2019 zijn er nieuwe leden voor de leerlingenraad en wordt deze raad intensief begeleid zodat zij beter in staat is haar invloed uit te oefenen
- Leerlingen worden uitgenodigd om de jaarlijkse focusgesprekken bij te wonen en enquêtes in te vullen om vernieuwd en bestaand beleid te evalueren en indien nodig aan te passen.